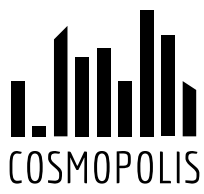


Bestsellerová série ze Skotska
s detektivem Duncanem McAdamem

J. M.
DALGLIESH

MRTVÁ
ZE ZÁTOKY
TALISKER



COSMOPOLIS

**J. M.
DALGLIESH**

**MRTVÁ
ZE ZÁTOKY
TALISKER**

Přeložil Jiří Kobělka

Copyright © JM Dalglish, 2024

First published in Great Britain in 2024 by Hamilton Press

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2026

Translation © Jiří Kobělka, 2026

Cover photo © Richard Sevcik / Shutterstock

ISBN 978-80-271-5456-2

PROLOG

Hlasy jsou tlumené. Oba se snaží, aby je nebylo moc slyšet. Je to kvůli mně? Nejspíš ano. Máma mi přišla trochu divná, když mě odpoledne vyzvedávala ze školy. Ptala se mě, jaký jsem měla den, chovala se víceméně stejně jako vždycky, ale něco s ní dneska bylo jinak. Byla tišší. Celkově je poslední dobou nějaká ztichlá.

Pootevřu dveře, abych nahlédla do obývacího pokoje. Tenký proužek světla, který se objevil mezi dveřmi a zárubní, mě na chvíli oslní. V krbu hoří oheň. Nevidím ho, ale cítím hořící rašelínové brikety a bytostně vnímám, jak z místnosti sálá teplo a mísí se s chladnějším vzduchem v chodbě, kde sedím. Je tu průvan a mně už teď křehnou prsty na nohou. Měla jsem si sem přinést deku nebo přikrývku, jenže to by poznali, že tu jsem. Ale pantofle jsem si vzít mohla. Táta bude našťvaný, jestli zjistí, že je tady poslouchám. Zítra je škola, takže v tuhle hodinu už bych měla být dávno v posteli.

„Takhle to dál nejde!“ říká máma a já slyším v jejím hlase napětí. Není to jen poznámka prohozená na půl úst; ona to opravdu myslí vážně. „Dneska nám poslali další dopis.“

„Z banky?“

Máma vypadá unaveně. Totiž, ona vypadá unaveně pořád, ale teď je to něco víc než jen obvyklá únava z běžného dne...

Jako by byla vyhaslá, vyčerpaná životem. Pokud jde o tátu, ten je pořád stejný. Ani v nejuvolněnějších situacích toho moc nena-mluví. Babička říkala, že byl vždycky takový. Jaký výraz to pro něj použila? „Odtazitý.“ Jo, to je ono.

„Opoždujeme se pořád víc...“

„Já vím.“

Teď už má napětí v hlase i on. Což nikdy nekončí dobře.

„S hypotékou i s...“

„Sakra, já vím, ženská! A co mám jako podle tebe dělat?“

„Zaplatit jim!“

Táta je rozhořčený. Vstává... a rázuje po místnosti.

„Jak jim můžu zaplatit, když nemáme peníze?“

Máma má teď slzy na krajíčku. Poznám to. Někdy pláče, když je táta na lodi, ale vždycky to dělá večer a jen ve chvílích, kdy si myslí, že spím. Jenže já to občas jen hraju.

„A nemůžeme... zkusit něco jiného?“

„Co jiného?“

Máma vrtí hlavou. Chytá se stébla.

„Já nevím... Třeba nějakou modernizaci ...“

„Modernizaci?“ reaguje táta s posměšným uchechtnutím.
„A z čeho?“

Začíná mít vztek – nebo přinejmenším svou verzi vzteku. Ad-resuje mámě pohled, který používá ve chvílích, kdy se cítí ne-příjemně a chce mít v rozhovoru navrch. Má strach. Ten u něj obvykle nevidám, ale je zcela zřetelný, i když se ho táta snaží nedat najevo.

„Vždyť nedáme dohromady dost peněz ani na pokrytí nákla-dů. Sama víš, že už jsem musel propustit Connora.“

„Já vím..., ale něco udělat musíš!“

„Vždycky připluje velká loď a vyloví všechno, co je v dohledu.“

Musíme lovit v pořád hlubších vodách. Je to nebezpečný, a navíc trávíme na moři víc...“

„To já všechno vím, ale...“

„Žádný ale! Ty to ani po takový době nechápeš, co? Stavys jsou zplundrovaný. Za stejným úlovkem se nás honí strašně moc. Něco se musí stát. Všichni musíme trochu slevit z nároků.“

„A jak užíviš rodinu, jestli na to přistoupíš? Tvou prioritou jsme my – nebo bysme měly být –, a ne nějaký pitomý severní Atlantik.“

„Já si svoji odpovědnost uvědomuju.“

Táta se dívá přímo na mě. Přísahala bych, že mě ve šterbině ve dveřích vidí. Tajím dech. Jestli se jen pohnu, stoprocentně si mě už všimne.

„Poměry se musí změnit. U všech, nejen u nás,“ konstatuje tiše.

„Myslíš, že ostatní se s menším dílem smíří? Nebud' tak naivní!“

„Náš obor se mění, ať se nám to líbí, nebo ne. Nemůžu tomu zabránit, i kdybych nastokrát chtěl.“

„Jenže ty nechceš, vid'?“

„Co nechci?“

„Bránit tomu. Myslíš si, že přišel čas, aby se lidi od moře od-poutali, že jo?“

Táta se na ni upřeně dívá. Nechce to vyslovit nahlas – předpokládám, že se bojí její reakce –, ale ona stejně pozná, co se mu honí hlavou. Koneckonců už dlouho prakticky o ničem jiném nemluví.

„Jo. Je čas na změnu. Ať chceme, nebo ne.“

„A... co teda budeme dělat?“

Frustraci slýchám poslední dobou v jejím hlase často, stejně jako napětí a zlost, jenže teď se v jejím tónu ozývá i strach. Což platí pro oba.

„Spousta kluků... mluví o tom, že půjdou na pevninu do doků. V přístavišti na Clyde se dá pořád sehnat slušná práce.“

„Myslíš do loděnic?“

„Jo.“

„Co ty víš o stavbě lodí?“

„Celej dospělej život jsem strávil na moři...“

„Jenže to jsi lodě používal, ne stavěl.“

Máma opět dává najevo zlost. Otec ovšem ne. Jak se to vlastně tváří? Takový výraz jsem u táty ještě neviděla. Vypadá jako kluci ze školy, když o vikendu dostali čtvrtý gól: smířili se s tím, že dneska to prostě nebude jejich zápas. Odevzdanost, to je ten výraz. Táta teď odvrací pohled ode mě i od mámy a dívá se do tmy. Ve dne je od nás vidět přes Loch a'Ghlinne až na ostrovy Rùm a Canna, ale teď je za oknem jen temnota umocněná prudkým deštěm bubnujícím do skla. Matka příroda jako by chtěla vystihnout náladu mých rodičů.

„Nevím, co jinýho bych měl dělat. Fakt nevím.“

„A co my? Čekáš snad, že si nás s sebou vezmeš do Glasgowa?“

„Bude to tam bezvadný.“

„Pro tebe možná. Ale co...“

„Povídám..., že to bude bezvadný. Malá si zvykne.“

„Nikdy nepoznala nic jiného než ostrov. Chtít po ní v tomhle věku něco takového je...“

„No jasně. Hele, někdy si kladu otázku, jestli bysme na tom všichni nebyli líp, kdybych tu vůbec nebyl!“

„Tohle neříkej...“

Už jsem toho slyšela dost. Nechci opustit svoje kamarádky, svůj domov. Dokonce nechci ani opustit školu, přestože ji nesnáším. Z obýváku se ozývají zvuky zrychleného pohybu. Nejspíš

mě slyšeli, a tak spěchám zpátky nahoru, přičemž se s dovedností a elegancí profesionální skotské tanečnice vyhýbám vrzajícím parketám. Vrátním se do postele a vklouznu pod příkrývku dřív, než se pod schodištěm stačí ozvat první krok.

Po chvíli se dveře pootevírají, ale to už ležím čelem ke zdi a dávám si záležet na pomalém a pravidelném dýchání. Je to máma. Poznám to. Šíří kolem sebe cosi uklidňujícího a já to dokážu vycítit i potmě. Navíc mě vždycky chodí kontrolovat ona. Dveře se zavírají a já jsem zase sama. Po chvíli se dostavuje pocit, který jsem už dlouho nepoznala.

I já teď cítím strach.

KAPITOLA 1

Ve chvíli, kdy zaparkoval auto, se už prostranství před společenským domem rychle plnilo. Když mu sestra Roslyn poprvé navrhla, aby se s nimi zúčastnil Burnsova večera ve Staffinu, Duncan trochu váhal. S blížícím se datem akce však zjišťoval, že se na tradiční nostalgický večer zasvěcený skotskému národnímu básníkovi docela těší.

Nalevo od hlavního vchodu stál osamělý dudák ve slavnostním úboru a vítal příchozí hosty místními melodiemi. Duncan si vybavil, že to, co má dudák na sobě, je tradiční kroj sedmdesátého sedmého pěšího pluku známého pod názvem *Montgomery Highlanders* – tento pluk založilo v polovině osmnáctého století několik tradičních klanů ze Skotské vysočiny a do konce století v něm sloužili i členové klanu *MacDonaldových*, kteří na zdejších ostrovech vládli.

Burnsův večer ve Staffinu si v okolí získal takovou pověst, že účast na něm vyžadovala pozvánku, přičemž aby ji člověk získal, musel znát někoho, kdo mu ji dá. Roslyn mezi tyto lidi patřila a i díky ní slavily tyto akce každoročně obrovský úspěch.

Duncan kývl na dudáka, prošel kolem něj do budovy a zjistil, že sál už je plný lidí, kteří si živě povídali a navzájem se zdravili, přestože akce ještě pořádně nezačala. Jakýsi družný mladík držel nad hlavou lahev skotské a nabízel hlt každému, kdo se

ocitl v okruhu jednoho metru od něj. Přes sál se táhly čtyři řady stolů, za které se podle Duncanova hrubého odhadu mohlo posadit několik set hostů. Jeden stůl se jako obvykle nacházel na pódiu na protějším konci sálu a byl vyhrazený pro místní hodnostáře a členy výboru.

Duncan dorazil o něco později, než plánoval, takže většina hostů už byla v sále a mnozí z nich si právě sedali na místa. Duncan se přistihl, že mezi hosty hledá Becky Mcinnesovou a její rodinu, především syna Calluma. Už několik měsíců se totiž zabíral otázkou, jak by měl naložit s informací, kterou mu Becky sdělila, a jestli by měl v této věci vůbec něco podnikat.

Z ostrova Skye odešel už jako teenager, a když se sem po letech vrátil, dozvěděl se, že Callum Mcinnes je ve skutečnosti jeho syn – do té doby před ním Becky tuto informaci tajila. A tak teď Duncan hledal mezi hosty svého patnáctiletého syna... nebo už mu je šestnáct? Napadlo ho, že ani neví, kdy jeho syn slaví narozeniny. A pokud šlo o Calluma, ten dosud nevěděl, že jeho biologickým otcem je někdo jiný. Stále žil v přesvědčení, že jeho otcem je Davey Mcinnes – despotický muž, který ho vychovával.

Během vánočních svátků se Duncan Becky a její rodině v podstatě vyhýbal, protože chtěl dát všem včetně sebe prostor k nadechnutí. Přitom se ale mnohokrát přistihl, že ho na Callumovi zajímá spousta věcí. Jaký je, jaké má zájmy a jestlipak má podobné vlastnosti jako Duncan, přestože ten v jeho životě nikdy nefiguroval. Duncan rozhodně doufal, že chlapec je cílevědomější než on a že si s ním díky tomu nebude život tolik pohrávat.

„Duncane!“

Otočil se a viděl, že k němu kráčí Roslyn. Byla tak vystrojená, že ji málem nepoznal. Provdala se do croftařské rodiny, takže ji člověk spíš zastihl, jak se lopotí na pozemku, než na podobných akcích. Roztáhla ruce a objala ho. „Tak ty jsi přijel!“

Duncan ji od sebe odtáhl, aby se jí mohl podívat do očí, a začulil se. „Samozřejmě že jsem přijel. Myslíš, že bych si nechal ujít něco takového?“ Prohlédl si ji od hlavy k patě. „Moc vám to sluší, paní Macdougellová.“

Roslyn odbyla jeho lichotku mávnutím ruky, ale pod make-upem zčervenala, což u Duncana vyvolalo úsměv. Chválu snášela stejně špatně jako on, ačkoliv Duncan poslední dobou mnoho chvály nesklízel. Podíval se za ni na shromážděné hosty, z nichž většina už seděla na svých místech. Becky však stále nikde neviděl. Dnes se totiž netěšil jen na Calluma, ale i na ni.

„Není tady, Duncane.“

„Kdo?“ zeptal se Duncan nevinně a zvedl na sestru obočí, ta se ale jen usmála a zavrtěla hlavou.

„Kdo asi? Vy se vážně chováte jako dvanáctileté děti.“

„Vůbec nevím, o čem mluvíš,“ nedal se Duncan, ale řekl to dost nepřesvědčivě, a navíc se taky usmál.

„Pojď, radši se už posadíme,“ vyzvala ho Roslyn a ukázala na dudáka, který vstoupil dovnitř a zaujal své místo v zadní části sálu. „Každou chvíli budeme začínat, jinak nám oschne jídlo.“

„Kde vlastně sedíme?“ zeptal se Duncan.

„Kde myslíš, hlupáčku?“

Duncan opravdu netušil, a tak pustil sestru před sebe a společně se začali proplétat davem. Rozlehlý sál byl tak zaplněný, že jakmile se hosté posadili, nedalo se mezi jejich řadami prakticky projít – mnozí z nich se totiž zakláněli a rozmlouvali s přáteli, které měli za sebou. V sále to hučelo jako v úlu.

Když Duncan ke svému překvapení zjistil, že Roslyn stoupá po schodech na pódium, zaváhal. Jeho sestra zřejmě vycítila, že za ní nejde, protože se otočila a vyběhla ho, ať se k ní připojí. Duncan zdráhavě vyšel nahoru, postavil se vedle ní a prohlédl si sál.

„Tady bych být neměl.“

„Nesmysl. Jsi moje rodina, a jestli může mít příbuzné u stolu Ronnie, tak já je můžu mít taky.“

Duncan si všiml, že Roslynin manžel Ronnie už sedí u stolu a je zabraný do rozhovoru s tmavovlasou ženou. Duncan se s ní docela dlouho neviděl, ale když se k ní přiblížil, tmavovláska přerušila rozhovor s bratrem, vstala od stolu, přešla přes jeviště a vřele Duncana objala.

„Duncane!“ řekla s širokým úsměvem.

Ten její objetí opětoval a rovněž se na ni usmál. „Jak se máš, Mo Macdougallová?“

„Když tě vidím, tak mnohem líp, Duncane. A jmenuju se Batesová.“

„Aha, ty ses vdala... No samozřejmě. Mělo mi být jasné, že ženská jako ty dlouho sama nebude.“

„Někdo, kdo tě nezná, by si to mohl vyložit jako narážku na moji morálku, Duncane McAdame! Je fajn být zase zpátky?“

Duncan znal sestřinu švagrovou dost dobře na to, aby věděl, že by jeho lež prohlédla, a tak odpověděl podle pravdy: „Je to příjemné, to jistě..., ale už jsem tady zažil pár velkých překvapení.“

„Bez nich by byl život jednotvárný, Dunku! Už se těším, až si o nich poslechnu.“

„Věř mi, že některé věci bys snad ani vědět nechtěla.“

Duncan si koutkem oka všiml, že Ronnie na něj civí s kamenným výrazem, který nasazoval vždy, když spolu oni dva

navázali oční kontakt. Duncan mu zřejmě musel v předchozím životě ublížit, poněvadž po jeho návratu se k němu Ronnie choval chladně a on pořád dost dobře nechápal proč.

„Koukám, že s Ronniem pořád skvěle vycházíte,“ prohodila Mo, když si všimla, jak po sobě oba muži úkosem pokukují.

„Líp než kdy dřív,“ přisvědčil Duncan. „Ty bys s ním asi nemohla promluvit, vid’?“

„A co přesně bych mu měla říct?“

„Já nevím... Třeba ho požádat, ať není takovej kretén?“

„Tím bych přece úplně popřela jeho podstatu, není-liž pravda?“ opáčila Mo pohotově. „Strom zůstane stromem, i když ho zbavíš listí.“

„To jo, ale strom se dá i pokácet, ne?“

Mo rozpustile naznačila, že mu chce dát facku, a on se rychle zaklonil, aby se jí vyhnul. Usmál se.

„Tak co vy dva?“ oslovila je Roslyn, přispěchala k nim a ukázala na muže, který stál u pultíku na opačné straně pódia. Duncan v něm poznal Donalda MacArthura, předsedu místního výboru a moderátora dnešního večera. Duncan a Mo se rychle vrátili ke stolu a posadili se, přičemž už byli prakticky poslední. MacArthur začal předčítat *Selkirskou modlitbu*, přičemž se přidržel starší verze pronášené skotským dialektem Lallans a opominul klasickou verzi v angličtině, kterou kdysi před hrabětem ze Selkirku recitoval sám Robert Burns.

*„Jeden neví, sníst-li maso, či špek,
druhého trápí prázdný žaludek.
My máme stoly plné lahůdek,
projevme za ně Pánubohu vděk!“*

Po skončení modlitby začal hrát dudák tradiční verzi Burnsovy písně *A Man's a Man, For A That*. Současně vyšla z kuchyně skupinka lidí se stříbrným podnosem, na kterém ležel obrovský kus tradičního pokrmu haggis. Seřadili se a za doprovodu dud se začali pomalu přesouvat do přední části sálu.

Hosté byli touto podívanou uchvázeni a také Duncan pocítil při sledování blížící se skupiny záchvěv hrdosti a pocitu souznělosti. Muž nesoucí haggis položil podnos doprostřed stolu, sotva tři metry od Duncana. Donald MacArthur přistoupil ke stolu, obrátil se čelem k hostům, teatrálně zvedl do vzduchu velkou skotskou dýku a připravil se pronést *Ódu na haggis* coby další bod tradiční oslavy.

Hosté k němu upřeli nedočkavé pohledy a Donald začal.

„Tvá oblá tvář je čarovná. / je tváří vůdce, chuti tvé / se maso, drůbky nerovná / a co jich jest!“

Duncanovi začal zvonit telefon. Všechny pohledy se k němu obrátily a on si začal horlivě prohledávat kapsy, aby přístroj co nejrychleji umlčel. Podařilo se mu to až po několika neúspěšných pokusech. Cítil, jak se mu do tváří hrne krev, a koutkem oka zachytil Roslynin ostrý pohled. Omluvně pokrčil rameny. Donald MacArthur pokračoval ve slavnostní řeči, ale bylo znát, že ho nemístné vyrušení malinko vyvedlo z tempa. Také Mo se na Duncana dívala a zjevně měla co dělat, aby nad Duncanovými rozpaky nevyprskla smíchy. Naopak jejímu bratrovi to nijak zábavné nepřišlo – Ronnie probodával Duncana pohledem.

Mobil už sice nevyzváněl, ale dál Duncanovi vibroval v ruce. Duncan co nejopatrněji vstal od stolu a maximálně se přitom snažil, aby na sebe nepoutal další pozornost. To se mu však ani

* Překlad Stanislav Kostih, <https://www.skotskysvet.cz/skotsky-blog/skotsky-bard-robert-burns-a-jeho-oda-na-haggis>

trochu nedařilo, poněvadž nohy jeho židle na dřevěném pódiu pronikavě zavržaly. Několik lidí v publiku na něj začalo pohoršeně mlaskat a několik dalších si významně povzdechlo. Když si Duncan uvědomil, že veškeré naděje na důstojný odchod jsou tytam, co nejrychleji se přesunul na okraj pódia, sešel ze schodů a vyrazil k nejbližšímu východu, kde zjistil, že je zamčeno. Musel tedy obejít prakticky celý sál, přičemž celou dobu vnímal nelibé pohledy.

Jakmile se konečně ocitl venku, ucítil na těle chladný vítr od vody. Přitáhl si sako pevněji k tělu a navolil číslo zmeškaného hovoru.

„Pane, tady je Angus...“

„Ano, to mi došlo, když se mi tvoje jméno objevilo na displeji, mladý muži.“

„Omlouvám se, že vás obtěžuju, pane,“ řekl Angus. „A doufám, že vás někde neruším.“

Duncan se ohlédl k sálu, kde se právě publikum rozesmálo a začalo bouřlivě tleskat. MacArthur zřejmě završil svou řeč. Duncan si představil, jak čepel jeho slavnostní dýky zajíždí do haggisu.

„Ne, to je v pořádku, Angusi. Já... o nic v podstatě nešlo. Co se děje?“

Angus jako by právě opustil místnost, protože se k jeho hlasu náhle přidala ozvěna. Kromě toho začal mluvit tlumeněji než předtím.

„Mám tady pohřešované dítě, pane. Momentálně jsem v domě jeho rodičů a začíná se to malinko vymykat z ruky.“

„Kolik je tomu... chlapci nebo děvčeti?“

„Patnáct, pane. Prý v obvyklou dobu odešel z domu na autobus do města, ale nevrátil se, kdy měl.“

„Nebyl by to první teenager, který se po škole zapomněl s kámoši. Má holku?“

„Ne ne, tohle rodiče taky napadlo, takže všechny jeho kamarády obvolali. Nikdo ho celý den neviděl. Rodiče pak zavolali jedné své známé, která na té střední škole pracuje, a zjistili, že ten kluk ráno vůbec nedorazil do školy. Nikdo z jeho kamarádů ho taky neviděl“

Duncan se zhluboka nadechl. Nevidět někoho a nepřiznat, že jsem ho viděl, to byly občas dvě různé věci.

„Dobře, a kde jsi ty?“

„V Bracadale,“ odpověděl Angus. „Teda spíš mezi Bracadale a Coillore.“

Osada Bracadale se rozprostírala na západním pobřeží ostrova podél zátoky Loch Beag, která ústila do mnohem větší Loch Harport. Cesta autem by trvala dobrou hodinu.

„Napiš mi do zprávy adresu a já tam zajedu.“

„Dobře, to by bylo skvělé. Omlouvám se, že vás s tím obtěžuju, pane, ale...“

„Neobtěžuješ mě, Angusi. Budu tam zhruba za hodinu. Zatím si pořádně promluv s oběma rodiči: sepište seznam jeho kamarádů, seznam míst, kde se rád zdržuje, seznam aktivit, kterým se v poslední době věnoval... A tak dál.“

„Dobře, zařídím to.“

„Při troše štěstí tam ten kluk dorazí dřív než já.“

„Jo, to doufejme.“

Duncan zavěsil a odložil telefon. V tu chvíli se otevřely dveře a ze sálu vyšla Roslyn. Ve tváři měla výraz, který připomínal oblohu před bouřkou.

„Ty vážně nedokážeš normálně přijít a chovat se uctivě jako ostatní lidi, že ne?“

Duncan nafoukl tváře. „To není tak jednoduché, sestřičko. Co mám dělat, když mi volají z práce?“

„Tak například si ten zatracený telefon předem ztlumit.“

„Jo, to jsem asi měl,“ připustil rozpačitě Duncan. „Omlouvám se. Špatné načasování, vid’?“

„Jo, horší okamžik sis vybrat nemohl,“ přisvědčila Roslyn a její výraz malinko změkkl. „Takže musíš odjet?“

„Jo, promiň. Máme pohřešované dítě.“

„To snad ne!“

„No..., nejspíš to nic není. Předpokládám, že šel jen někam ke kamarádovi, ale jeho rodiče jsou vyděšení. Určitě z toho nic nebude.“

Roslyn vážně pokývala hlavou. Duncan se otočil a chystal se odejít. Čekal, že jeho sestra se teď vrátí dovnitř, jenže ona zůstala stát před vchodem a tvářila se úzkostně.

„Stalo se něco?“ zeptal se jí Duncan.

„Ne... Totiž..., jo.“

Duncan tázavě zvedl jedno obočí. „A co se stalo?“ dotázal se s úsměvem.

„Já jen... Hele, mně do toho nic není, ale ty a Becky...“

„Jo, to máš pravdu. Nic ti do toho není,“ prohlásil Duncan pevně.

„Já vím! Ale... vy jste se spolu nepohodli a...“

„Vážně?“

Roslyn se na něj přísně zadívala a on se rozhodl přiznat barvu. „Jo, trochu jsme se nepohodli. Ale to se vyřeší.“

„Nemohla jsem si nevšimnout, jak to mezi tebou a Daveym skřípe...“

„Jo, jasně, Davey a já jsme...“

„Nejde náhodou o malého Calluma?“